

RP 37/2012 rd

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
lag om ändring av värnpliktslagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att värnpliktslagen ändras så att tiden för beväringstjänsten förkortas med 15 dygn.

Avsikten är att lagen ska träda i kraft den 1 februari 2013.

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge och bedömning av nuläget

I 37 § i värnpliktslagen (1438/2007) föreskrivs om tiden för beväringstjänst. Tjänstgöringstiden är 180 dagar för dem som ska utbildas för uppgifter inom manskapet, 270 dagar för dem som ska utbildas för sådana uppgifter inom manskapet som förutsätter speciella färdigheter och 362 dagar för dem som ska utbildas till officerare, underofficerare och för sådana specialuppgifter inom manskapet som ställer de högsta kraven. För dem som fullgör vapenfri tjänst är tiden för beväringstjänst enligt 69 § 270 dagar, om inte den tjänstgörande förordnas till utbildning som förutsätter en tjänstgöringstid på 362 dagar.

De allmänna dagarna för inledande av tjänstgöring är två, i början av januari och juli. Således sker hemförlovningen huvudsakligen i början av juli och januari. I synnerhet julen, nyårsdagen och trettondagen men också midsommaren splittrar slutfasen av tjänstgöringen.

Hemförlovningen och inledandet av tjänstgöring medför mycket arbete för personalen utöver de uppgifter som normalt hör till veckoprogrammet. I synnerhet om det är bara ett veckoslut mellan den kontingent som hemförlovas och den nya som anländer för att inleda sin tjänstgöring, är belastningen på garnisonerna och utbildarna kännbar.

2 De viktigaste förslagen

För att utbildningen av beväringarna ska kunna ordnas på det sätt som är mest ändamålsenligt föreslås det att tjänstgöringstiden ska förkortas med 15 dygn. Förslaget gäller alla nuvarande tjänstgöringstider.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

En förkortning av tjänstgöringstiden skulle ge staten inbesparingar, vilkas belopp uppskattas till cirka sex och en halv miljoner euro per år. Det inbesparade beloppet upp-

kommer främst av dagpenningar, kost och annat underhåll av de värnpliktiga.

Propositionens ekonomiska konsekvenser för en värnpliktig varierar enligt hans sysselsättningssituation och övriga situation. En värnpliktig som har en arbetsplats kan återgå till arbetslivet efter tjänstgöringen två veckor tidigare än i dagens läge. Å andra sidan innebär förslaget att förmånerna försämrats genom att dagpenningarna och det underhåll som försvarsmakten erbjuder går förlorade.

Genomförande av förslaget möjliggör för sin del att försvarsmaktens utgifter kan anpassas till de utgiftsramar som det har beslutats om.

3.2 Konsekvenser för myndigheterna

Propositionen påverkar försvarsmaktens utbildares arbetsmängd mellan kontingenterna på så sätt att den jämnar ut dem och gör det möjligt att bättre än i dagens läge vidta de åtgärder som anknyter till avslutandet av utbildningen för dem som ska hemförlovas liksom också planeringen och inledandet av utbildandet av en ny kontingent. Arbets- och semestertiderna kunde ordnas ändamålsenligare om antalet beväringar i tjänst var färre än i dagens läge i månadsskiftet juni-juli och december-januari.

3.3 Andra samhällseliga konsekvenser

Propositionen lindrar de lagstadgade skyldigheterna för män. Lindringen gäller också de kvinnor som fullgör frivillig militärtjänst för kvinnor.

När tjänstgöringstiden blir kortare måste utbildningen koncentreras och förkortningen kommer att ha endast små verkningar på beväringarnas utbildningsnivå och truppersnas prestationsförmåga. Slutfasen av tjänstgöringen blir för de flesta beväringarna mera enhetlig än för närvarande i och med att hemförlovningen kommer att ske före festperioden vid årsskiftet och semesterperioden mitt i sommaren.

Propositionens konsekvenser för de värnpliktiga innebär två extra veckor som kan användas t.ex. på arbete eller studier.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid försvarsministeriet utgående från ett förslag från huvudstaben.

Ett utkast till proposition har gått på remiss till inrikesministeriet, finansministeriet, arbets- och näringsministeriet, riksdagens justitieombudsmans kansli, huvudstaben, Under-

officersförbundet, Maanpuolustuksen Henkilökuntaliitto ry, Maanpuolustuksen teknisten toimihenkilöiden liitto ry, Befälsförbundet rf, Upseeriliitto ry och Bevärfingsförbund rf.

I de utlåtanden som erhöles, från totalt nio parter, ansågs förslagen värda att understöda. Inga ändringar föreslogs i författningsförslaget. Ett sammandrag av utlåtandena kan ses på försvarsministeriets webbplats.

En del mindre justeringar har gjorts i motiveringarna till propositionen efter remissomgången.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

37 §. Bestämmande av tjänstgöringstiden. Det föreslås att tiden för beväringstjänst ska förkortas med 15 dagar.

Tjänstgöringstiden för dem som ska utbildas för uppgifter inom manskapet ska enligt vad som föreslås förkortas från 180 till 165 dagar och tjänstgöringstiden för dem som ska utbildas för sådana uppgifter inom manskapet som förutsätter speciella färdigheter från 270 till 255 dagar. För dem som ska utbildas till officerare och underofficerare samt för sådana specialuppgifter inom manskapet som ställer de högsta kraven föreslås tjänstgöringstiden bli förkortad från nuvarande 362 till 347 dagar.

Den föreslagna förkortningen gör det möjligt att ordna både tjänstgöringen och personalens arbete mera ändamålsenligt än i dagens läge. Förkortningen medför dock ingen nämnvärd olägenhet för utbildningen.

41 §. Förkortning av tjänstgöringstiden. Det föreslås att de tjänstgöringstider som ingår i bestämmelsen om förkortning av tjänstgöringstiden ska justeras så att de motsvarar förslaget i 37 §.

69 §. Tjänstgöringstiden för vapenfri tjänst. Det föreslås att tjänstgöringstiden för dem som tjänstgör i vapenfri tjänst ska justeras så att den är 255 dagar, om de som tjänstgör inte förordnas till utbildning som förutsätter en längre tjänstgöringstid. Förslaget motsvarar de nya tjänstgöringstider som föreslås i 37 §.

72 §. Övergång från vapentjänst till vapenfri tjänst. Paragrafen gäller beräkning av tjänstgöringstiden vid övergång från vapentjänst till vapenfri tjänst. Enligt det nuvarande 3 mom. i paragrafen förkortar inte en övergång till vapenfri tjänst en redan fastställd tjänstgöringstid på över 180 dagar för den värnpliktige. Den sist nämnda tidsfristen föreslås bli ändrad till 165 dagar.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 februari 2013.

Lagen ska tillämpas på dem som är i tjänst när lagen träder i kraft och på dem som inleder tjänstgöring efter det. Lagen ska också tillämpas på de värnpliktiga som har inlett sin tjänstgöring innan lagen träder i kraft, men som t.ex. av hälsoskäl har befriats från tjänstgöringen när lagen träder i kraft och fortsätter sin tjänstgöring senare.

Den föreslagna tiden för ikraftträdande är ändamålsenlig av den anledningen att de nya tjänstgöringstiderna ska tillämpas på dem som inleder sin tjänstgöring i juli 2012 och som har förordnats att tjänstgöra i 270 eller 362 dagar. Däremot ska de som tjänstgör i 180 dagar på samma sätt som för närvarande hemförlovas under de första dagarna i januari samtidigt som den äldre kontingenten.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av värnpliktslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i värnpliktslagen (1438/2007) 37, 41, 69 och 72 § som följer:

37 §*Bestämmande av tjänstgöringstiden*

Tiden för beväringstjänsten är

1) 165 dagar för dem som ska utbildas för uppgifter inom manskapet,

2) 255 dagar för dem som ska utbildas för sådana uppgifter inom manskapet som förutsätter speciella färdigheter,

3) 347 dagar för dem som ska utbildas till officerare och underofficerare samt för sådana specialuppgifter inom manskapet som ställer de högsta kraven.

Skyldigheten att fullgöra beväringstjänst under fredstid upphör vid utgången av det år under vilket den värnpliktige fyller 30 år.

41 §*Förkortning av tjänstgöringstiden*

Om utbildning som avses i 38 § har avbrutits enligt 40 § av hälsoskäl eller av andra orsaker som är oberoende av beväringen, förkortas den tjänstgöringstid på 255 eller 347 dagar som fastställts för beväringen. Om inget annat följer av 2 mom., förkortas tjänstgöringstiden till 165 dagar, om beväringen har tjänstgjort under 165 dagar och till 255 dagar, om beväringen har tjänstgjort över 165 dagar. Tjänstgöringstiden kan inte förkortas utan beväringens samtycke.

Om beväringen har tjänstgjort över 255 dagar eller har fullgjort det första skedet av den i 38 § 1 mom. avsedda ledarutbildningen kan beväringens tjänstgöringstid förkortas endast

1) av synnerligen vägande personliga skäl, eller

2) om ändamålsenlig tjänstgöring inte kan ordnas för beväringen och beväringen inte kan placeras i en uppgift som förutsätter längre tjänstgöringstid.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid förkortning av tjänstgöringstiden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

69 §*Tjänstgöringstiden för vapenfri tjänst*

Tiden för beväringstjänsten för en vapenfri tjänstepliktig är 255 dagar, om han inte förordnas till utbildning som förutsätter en tjänstgöringstid om 347 dagar.

72 §*Övergång från vapentjänst till vapenfri tjänst*

En värnpliktig som fullgör vapentjänst och som på de grunder som nämns i 67 § ansöker om vapenfri tjänst ska tjänstgöra som vapenfri tjänstepliktig på sin tjänstgöringsplats tills ansökan har behandlats och beslut om formen för tjänstgöring har fattats.

Den återstående tiden av beväringstjänsten för en värnpliktig i vapentjänst som förordnats till vapenfri tjänst beräknas så att redan tjänade dagar i sin helhet dras av från tjänstgöringstiden enligt den nya tjänstgöringsformen. Den tid som behövs för behandlingen av en ansökan enligt 1 mom. räknas som tjänstgöringstid för den värnpliktige vid den

tjänstgöring till vilken den värnpliktige förordnas sedan ärendet har behandlats.

Övergången till vapenfri tjänst förkortar inte för den värnpliktige redan fastställd tjänstgöringstid som är längre än 165 dagar.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 3maj 2012

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Försvarsminister *Stefan Wallin*

Parallelltext

Lag**om ändring av värnpliktslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i värnpliktslagen (1438/2007) 37, 41, 69 och 72 § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

37 §

37 §

*Bestämmande av tjänstgöringstiden**Bestämmande av tjänstgöringstiden*

Tiden för beväringstjänsten är
1) för dem som ska utbildas för uppgifter inom manskapet 180 dagar,
2) för dem som ska utbildas för sådana uppgifter inom manskapet som förutsätter speciella färdigheter 270 dagar,
3) för dem som ska utbildas till officerare och underofficerare samt för sådana specialuppgifter inom manskapet som ställer de högsta kraven 362 dagar.
Skyldigheten att fullgöra beväringstjänst under fredstid upphör vid utgången av det år under vilket den värnpliktige fyller 30 år.

Tiden för beväringstjänsten är
1) 165 dagar för dem som ska utbildas för uppgifter inom manskapet,
2) 255 dagar för dem som ska utbildas för sådana uppgifter inom manskapet som förutsätter speciella färdigheter,
3) 347 dagar för dem som ska utbildas till officerare och underofficerare samt för sådana specialuppgifter inom manskapet som ställer de högsta kraven.
Skyldigheten att fullgöra beväringstjänst under fredstid upphör vid utgången av det år under vilket den värnpliktige fyller 30 år.

41 §

41 §

*Förkortning av tjänstgöringstiden**Förkortning av tjänstgöringstiden*

Om utbildning som avses i 38 § har avbrutits enligt 40 § av hälsoskäl eller av andra orsaker som är oberoende av beväringen, förkortas den tjänstgöringstid på 270 eller 362 dagar som fastställts för honom. Om inget annat följer av 2 mom., förkortas tjänstgöringstiden till 180 dagar, om beväringen har tjänstgjort under 180 dagar och till 270 dagar, om han har tjänstgjort över 180 dagar. Tjänstgöringstiden kan inte förkortas utan beväringens samtycke.

Om beväringen har tjänstgjort över 270 dagar eller om han har fullgjort det första skedet av den i 38 § 1 mom. avsedda ledarutbildningen kan hans tjänstgöringstid förkortas endast

- 1) av synnerligen vägande personliga skäl, eller
- 2) om ändamålsenlig tjänstgöring inte kan

Om utbildning som avses i 38 § har avbrutits enligt 40 § av hälsoskäl eller av andra orsaker som är oberoende av beväringen, förkortas den tjänstgöringstid på 255 eller 347 dagar som fastställts för beväringen. Om inget annat följer av 2 mom., förkortas tjänstgöringstiden till 165 dagar, om beväringen har tjänstgjort under 165 dagar och till 255 dagar, om beväringen har tjänstgjort över 165 dagar. Tjänstgöringstiden kan inte förkortas utan beväringens samtycke.

Om beväringen har tjänstgjort över 255 dagar eller har fullgjort det första skedet av den i 38 § 1 mom. avsedda ledarutbildningen kan beväringens tjänstgöringstid förkortas endast

- 1) av synnerligen vägande personliga skäl, eller
- 2) om ändamålsenlig tjänstgöring inte kan ordnas för beväringen och beväringen inte

ordnas för personen i fråga och han inte kan placeras i en uppgift som förutsätter längre tjänstgöringstid.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid förkortning av tjänstgöringstiden kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

69 §

Tjänstgöringstiden för vapenfri tjänst

Tiden för beväringstjänsten för en vapenfri tjänstepliktig är 270 dagar, om han inte förordnas till utbildning som förutsätter en tjänstgöringstid om 362 dagar.

72 §

Övergång från vapentjänst till vapenfri tjänst

En värnpliktig som fullgör vapentjänst och som på de grunder som nämns i 67 § ansöker om vapenfri tjänst ska tjänstgöra som vapenfri tjänstepliktig på sin tjänstgöringsplats tills *hans* ansökan har behandlats och beslut om formen för *hans* tjänstgöring har fattats.

Den återstående tiden av beväringstjänsten för en värnpliktig i vapentjänst som förordnats till vapenfri tjänst beräknas så att redan tjänade dagar i sin helhet dras av från tjänstgöringstiden enligt den nya tjänstgöringsformen. Den tid som behövs för behandlingen av en ansökan enligt 1 mom. räknas som tjänstgöringstid för den värnpliktige vid den tjänstgöring till vilken han förordnas sedan ärendet har behandlats.

Övergången till vapenfri tjänst förkortar inte för den värnpliktige den redan fastställda tjänstgöringstiden som är längre än 180 dagar.

kan placeras i en uppgift som förutsätter längre tjänstgöringstid.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid förkortning av tjänstgöringstiden *får* utfärdas genom förordning av statsrådet.

69 §

Tjänstgöringstiden för vapenfri tjänst

Tiden för beväringstjänsten för en vapenfri tjänstepliktig är 255 dagar, om han inte förordnas till utbildning som förutsätter en tjänstgöringstid om 347 dagar.

72 §

Övergång från vapentjänst till vapenfri tjänst

En värnpliktig som fullgör vapentjänst och som på de grunder som nämns i 67 § ansöker om vapenfri tjänst ska tjänstgöra som vapenfri tjänstepliktig på sin tjänstgöringsplats tills ansökan har behandlats och beslut om formen för tjänstgöring har fattats.

Den återstående tiden av beväringstjänsten för en värnpliktig i vapentjänst som förordnats till vapenfri tjänst beräknas så att redan tjänade dagar i sin helhet dras av från tjänstgöringstiden enligt den nya tjänstgöringsformen. Den tid som behövs för behandlingen av en ansökan enligt 1 mom. räknas som tjänstgöringstid för den värnpliktige vid den tjänstgöring till vilken *den värnpliktige* förordnas sedan ärendet har behandlats.

Övergången till vapenfri tjänst förkortar inte för den värnpliktige redan fastställd tjänstgöringstid som är längre än 165 dagar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.